

Du Bist nicht allein.

Foto ©Carina van Leeuwen

Het stoffelijk overschot van een onbekende vrouw werd in december 2005 aangetroffen in het IJ, vlakbij het Muziekgebouw. Ze droeg geen gegevens bij zich, waarmee haar identiteit kon worden vastgesteld. Maar door een internationale DNA-hit kan dat na vele jaren eindelijk wel. En dan blijkt dat de Duitse vrouw een –nu 34-jarige –dochter heeft, die al die jaren haar moeder miste. Ze komt op dinsdag 23 oktober naar Amsterdam, om aan het tot voor kort anonieme graf haar moeder de laatste eer te bewijzen.

Samen met mijn collega Willem Doorn begeleid ik haar deze dag:

'Het is dinsdag 23 oktober 2018 en de herfst is echt begonnen. Het waait hard, en donkere wolken pakken samen boven ons, terwijl we staan aan het graf van een vrouw die daar al vanaf februari 2006 ligt. Zonder naam. Aangetroffen in Amsterdam, ergens in het water bij het Muziekgebouw. Niets bij zich waaruit we haar identiteit kunnen afleiden.

Maar vandaag plaatsen we een bordje op haar graf met haar naam: Christine. Ook haar geboortedatum en sterfdatum staan er in gegraveerd. Vijfenvestig was Christine toen ze stierf. Bloemen staan bij het door ons aangeharkte graf en naast ons staat haar dochter Sybille. Twaalf jaar lang wist ze niet waar haar moeder was, die zomaar was verdwenen op een decemberdag in 2005. De dertiger lijkt nog steeds 21 jaar oud, de leeftijd die ze had toen haar moeder stierf.

Sybille komt eerder vandaag met de trein uit Oostenrijk, waar ze woont ver weg van het dorp in Duitsland waar ze met haar moeder woonde. Willem en ik halen Sybille op van het station Amsterdam Centraal. Of we eerst naar de plaats kunnen waar haar moeder is gevonden? Natuurlijk kan dat. We gaan naar het Muziekgebouw aan het IJ. Ook al ziet het er nu anders uit, het is wel hetzelfde water en dezelfde plek. Sybille draagt geen jas en heeft open schoenen aan. De wind trekt aan daar bij het water, Willem en ik rillen van de kou, die Sybille niet lijkt te deren. Ze praat honderduit en vertelt over haar moeder, over hoe het was om te leven met de vrouw die aan een psychiatrische ziekte leed.

We beantwoorden de vragen die ze heeft over het waar, wanneer en hoelang in het water. Was ze gewond, was er iets in haar bloed. Hoe is ze geïdentificeerd na zoveel jaar. Al die vragen kunnen we beantwoorden, behalve die ene: het waarom.

Dan bezoeken we begraafplaats Sint Barbara, waar Christine haar laatste rustplaats heeft. Sybille is stil en zit meer dan een uur bij het graf van haar moeder. Met schelpjes die tussen het zand liggen maakt ze een hartje en schrijft met haar vinger een paar woorden in het zand. Ik kan het niet lezen, want Willem ik houden afstand om haar dit moment van privacy na zo'n lange tijd te gunnen.

Wanneer we met Sybille weglopen langs het graf, lees ik wat ze schreef: 'Du bist nicht allein.'

Oktober 2018 ©Carina van Leeuwen

